

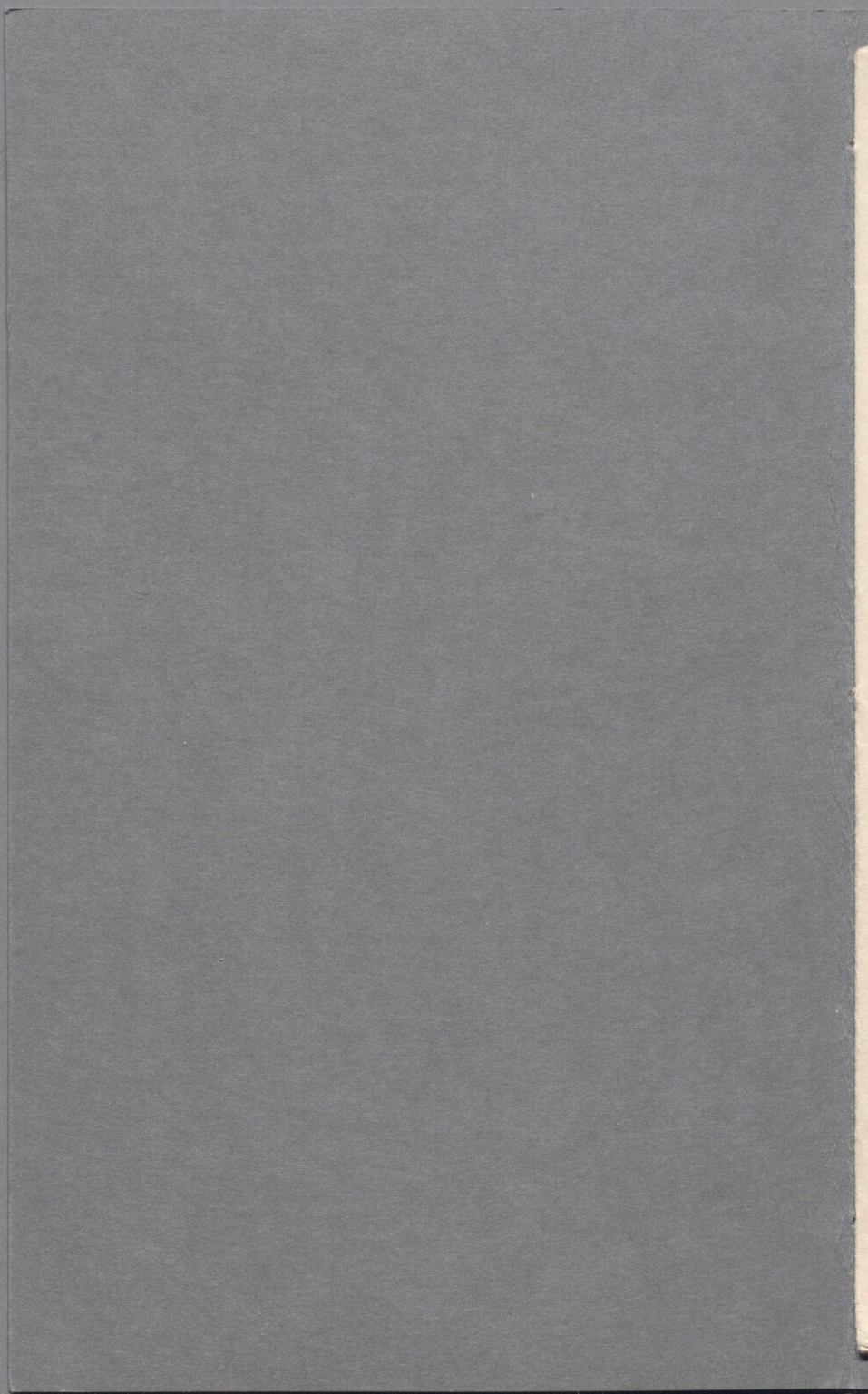
Den hvita slafhandeln.

54 G x Br. Vaksamhet

National Library
of Sweden

Sv. saml. Polit Ekon. Vägör. Sällsk. (Br) Vaksamhet WAHLSTRÖM, CLARA
Den hvita slatandeln 1914

VAKSAMHET.

Polit. sk.
Väl gör
Sällsk
(Bor)

DEN HVITA SLAFHANDELN

av

Wahlström, Clara

1914

STOCKHOLM
NYA TRYCKERI-AKTIEBOLAGET
1914

Kungl. biblioteket

0 0000 000036021

Såsom en skamfläck på det tjugonde århundradets kultur framstår den handel med unga kvinnor, som i de flesta länder fått benämningen »den hvita slafhandeln» och som bildar ett fruktansvärdt motstycke till det på sin tid gängse negerslafveriet.

Denna handel med kvinnor har i våra moderna samhällen fått en oerhörd utbredning och innebär ett socialt ondt af den mest genomgripande betydelse. Förunderligt nog råder dock ännu i denna fråga rätt mycken okunnighet; särskildt hvad Sverige beträffar tycks man utgå från den förutsättningen, att saken ej berör oss utan endast gäller främmande länder. Ännu har det ej i så hög grad, som önskligt vore, ingått i det allmänna medvetandet att den hemska trafiken årligen kräfver tusentals oskyldiga offer, däribland helt säkert en ej obetydlig del unga svenskor. Skilda från hem och anförvandter långt borta i främmande land, dit de i osedligt syfte lockats, få dessa olyckliga utstå utsägliga lidanden, hvarifrån de ofta först genom döden befrias.

Då här emellertid föreligger ett faktum, som berör den stora allmänhetens djupaste intressen, är det på hög tid att en hvar förskaffar sig kunskap

i hithörande stycken för att sedan i sin mån kunna medverka till det ondas bekämpande. Det är den enskildes såväl som samhällets plikt att deltaga i kampen mot förbrytelser, som hittilldags under århundraden så godt som ostraffadt fått utöfvas mot värnlösa offer för vinnings- och njutningslystnad.

Vår uppgift skall i det följande blifva att lämna några meddelanden rörande den skändliga handteringen och att påpeka de åtgärder, som vidtagits till dess bekämpande.

Den hvita slafhandeln innebär en ordnad affärsverksamhet, hvarigenom unga kvinnor under förespegling om goda, väl aflönade platser som sällskapsdamer, lärarinnor, affärsbiträden, gymnaster, tjänarinnor o. d. lockas till utlandet, där de säljas till otuktshus. De tillämnade offren snärjas på olika sätt: genom agenter — bofasta eller kringresande — som engagerats af öfver stora rikedomar förfogande internationella bolag; genom vissa kommissionskontor eller mindre handelsetablissemanger och genom annonser. Där värfningen sker genom agenter, händer det ej sällan, att sådana förkläda sig till präster, diakonissor eller sjuksköterskor och under skydd af denna förklädnad uppträda på resor eller vid järnvägs- och ångbåtsstationer för att erbjuda sin hjälp åt unga oerfarna kvinnor.

Den unga flicka, som nu låter locka sig af de olikartade goda anbuden, skickas — oftast i sällskap med andra godtrogna — med ångbåt eller på järnväg till utlandet och föres direkt till en lastens boning, där hon för första gången får klart för sig hvart hon kommit och hvad man begär af henne. Om hon vägrar att underkasta sig, låter man henne

veta, att hon ej slipper lös ur sitt fängelse, förrän hon betalt den räkning man nu visar henne och som upptager dels de resekostnader, som af agenten eller kommissionären förskotterats för henne, dels den penningsumma han vid levererandet af hennes person betingat sig. Priset rättar sig ofta efter »varans» utseende och goda beskaffenhet i öfrigt. Det har händt, att unga flickor med fördelaktigt yttre försålt för 2,000 kronor och därutöfver, men »kursen» växlar efter rådande »konjunkturer».

Den olyckliga inser nu först sin hopplösa belägenhet. Hon har utan att ana det råkat i en skuld, som hon aldrig kan betala, och i de flesta fall drifves hon att underkasta sig det i hennes tanke oundvikliga. Eller ock gör hon försök att fly men blir vanligen, då hon ej kan göra sig förstådd på landets språk och be om hjälp, tillbakaförd i eländet. Ofta händer, att den unga flickan beröfvas sina egna kläder och i stället tvingas att iföra sig en mycket i ögonen fallande dräkt, hvars brokiga färger förråda hvarifrån hon kommer och det lif man tvingat henne att föra. Icke sällan blir hon då tillika ådömd fängelsestraff på grund af att hon ute på gatan visat sig i en dräkt, som ej tillhör henne.

Af fruktan för åtal våga den hvita slafhandelns handtlångare i regel icke låta sina offer länge kvarstanna på en och samma plats. För den summa hon betingat säljes den olyckliga till det ena offentliga huset efter det andra och släpas så från stad till stad, från land till land, från världsdelen till världsdelen, till dess hon ej längre är »ar-

betsför», då hon lämnas att på gatan förtjäna sitt uppehälle; till sist får hon kanske på ett sjukhus sluta sitt förfelade lif.

Då agenterna företrädesvis utse unga kvinnor af oförvitlig vandel — sådana anses nämligen utgöra den säkraste inkomstkällan — torde det få anses visst, att tusenden och åter tusenden af dem, som årligen falla offer för den hemskaste af all handtering, utgå från aktade familjer; icke få af offren tillhöra de bildades klass.

Den hvita slafhandeln kan spåras långt tillbaka i tiden (i Rom t. ex. bedrefs den långt före den kristna tideräkningen), men till följd af nutida förbättrade kommunikationer och andra förhållanden kan den sägas i mångt och mycket ha förändrat karaktär och drifves för närvarande helt och hållet enligt moderna handelsprinciper. På samma sätt som inom hvilken ordnad affärsverksamhet som helst kan man här tala om *export* och *import*. I de flesta länder pågår oafbrutet såväl export som import af mänsklig handelsvara.

Framst bland den hvita slafhandelns exportländer stå vissa delar af ryska Polen, Galizien och Ungern, särskildt gränstrakterna mot Siebenbürgen, hvarifrån kvinnor i stor mängd öfverföras till ryska och rumäniska bordeller. Den europeiska exporthandeln går hufvudsakligen till sydöstra Europa, Egypten, Suez och Indien eller ock till Sydamerika, där Buenos Aires nämnes som en centralpunkt för människohandeln. Genom sitt centrala läge utgör Schweiz en förträfflig upplagsort för denna slags vara. En mängd unga kvinnor, de flesta från Sydtyskland, transporteras här-

ifrån med järnväg till Konstantinopel eller ock via S:t Gotthard och Italien till Sydamerika. De ångare, som hvarje vecka utlöpa från Genuas hamn, medföra ofta 12- till 1500 tredje klasspassagerare. Man inser lätt svårigheten att under sådana förhållanden på ett verksamt sätt utöfva kontroll, och dessutom äro de emigrerande kvinnor, som kanske skulle vilja ställa sig under polisens beskydd, ofta ur stånd därtill, då de icke kunna uttrycka sig på landets språk.

Transporterna från Ryssland till Orienten gå oftast öfver Odessa. De till Konstantinopel exporterade flickorna föras i allmänhet till de asiatiska kvarteren, där man lättast kan dölja dem. Ofta säljas de till något harem; deras motstånd öfvervinnes genom lysande förespeglingar eller svält — och så försvinna de spårlöst. I Konstantinopel lära finnas flera för dylik handel fullständigt organiserade agenturer, som obehindradt sköta sitt hemska värf.

Äfven Warschau har betecknats såsom en af kvinnohandelns centralpunkter. Enligt därvarande myndigheters uppgift är det bland stadens många kommissionskontor endast två, som kunna kallas hederliga. I Warschau inträffa dagligen hela laddningar af människovara, som hopsamlats från Tyskland, Frankrike, Skandinavien m. fl.

I Paris och andra franska städer tjäna vissa kaféer och restauranger som »börslokaler», där priset på den mänskliga varan bestämmes. Enstaka platsförmedlare och kommissionskontor stå i förbindelse med hvarandra och förse oupphörligt lastens boningar med nya offer. I Paris har det

händt, att små flickor i åldern 10—12 år bortröfvats midt på ljusa dagen och spårlöst försvunnit för sina närmaste. Att barn, icke blott flickor utan äfven gossar, användas i den hvita slafhandels tjänst, är numera ett erkänt faktum.

Det skulle föra oss för långt att annat än i förbigående omnämna den handel med unga kvinnor, som bedrifves i England — hvarifrån offren utskeppas bl. a. till Sydamerika — i Tyskland och Holland m. fl. Mellan de båda sistnämnda länderna äger en slags byteshandel rum, i det holländska flickor föras öfver till tyska osedlighetsnästen — och vice versa.

De undersökningar, som den bekanta mångmillionären Rockefeller låtit företaga, gifva en sorglig bild af de upprörande förhållanden, som existera äfven i Nordamerikas förenta stater. Undersökningarna gifva vid handen att massor af unga kvinnor — däribland helt säkert äfven skandinaviska — spårlöst försvinna i de snart sagdt oräkneliga offentliga husen i New York, Chicago och andra den Nya världens storstäder. Denna omständighet är för oss väl värd att beakta, då veterligen så många unga kvinnor från vårt land emigrera till Amerika, ej sällan ditlockade af okända personer, svensk amerikaner eller andra, som i lysande färger skildra de förmåner, den stora republiken på andra sidan hafvet har att erbjuda.

Hvad *Sverige* beträffar har man ända tills på sista tiden stått temligen okunnig eller ligkiltig inför denna fråga. Att den hvita slafhandeln äfven för oss innebär en allvarlig fara, är något som den stora allmänheten ännu ej vaknat upp

för. Man har hittills ansett, att vårt glest befolkade land med dess isolerade läge och ordnade förhållanden skulle utgöra en rätt otacksam jordmån för en dylik slags industri. Man har slagit sig till ro med den tanken att, ehuru förhållandena visserligen äro svåra därute i de stora kulturländerna, vi här hemma med våra goda lagar och institutioner kunna känna oss något så när trygga. Men denna bristande uppmärksamhet från allmänhetens sida har gjort just Sverige till ett tacksammt arbetsfält för den hvita slafhandelns handlangare, som sedan lång tid under platsförmedlingens skylt operera på olika håll i vårt land. En kraftig hjälp i sitt arbete ha dessa slags »affärsmän» äfven i de svenska flickornas håg för resor. De unga svenskornas godtrogenhet och oerfarenhet om lifvet gör att de så lätt följa den förste bäste, som lockar dem.

En sak, som visserligen icke direkt berör den hvita slafhandeln men som onekligen har ett visst släktycke därmed och måhända därför i detta sammanhang bör påpekas, är den emigrantvärfning, som bedrifves genom mormonernas värfvande af proselyter. Det är känt, att mormonsekten bedrifver en synnerligen väl organiserad propaganda i vårt land och att därvid bedrägliga syften och framställningar i så stor utsträckning göra sig gällande, att det är af högsta vikt att allmänheten vaknar upp härför och att kraftiga åtgärder vidtagas för att rädda de i regeln oskyldiga offren. Mormonmissionärerna äro i oafbruten verksamhet hos oss, och ej få unga kvinnor blifva genom deras förespeglingar lockade ut till mormonstaten

Utah, där, som man vet, månggifte, ehuru officiellt förbjudet, ännu alltjämt i smyg bedrifves och där de unga flickorna helt visst rekryteras för mormonernas harem.

Af hvad ofvan anförts torde framgå, att godt fog finnes för det antagandet, att vårt land för närvarande är föremål för ett starkt intresse från den hvita slafhandelns vidt utgrenade organisationer och att man därför bör vara på sin vakt i alla landsändar. *Import* af mänsklig handelsvara torde i Sverige ej löna sig, då hos oss bordell-systemet i egentlig mening ej existerar, alldenstund bordellerna icke äro sanktionerade af svensk lag. Men af allt att döma intar Sverige ett betydande rum bland den hvita slafhandelns *export*-länder.

Vi öfvergå nu till de åtgärder, som vidtagits för att motarbeta det onda.

Kampen mot den hvita slafhandeln kan sägas ha börjat först i nyare tid. Förberedande steg i denna riktning togos visserligen i midten af förra århundradet i Tyskland och i Schweiz, men först på 1880-talet, då de öfver hela den civiliserade världen kända processerna i Belgien mot en hel förbrytareliga blottade denna skamfläck på de moderna kultursamhällena, har en energisk och ihärdig kamp mot det onda upptagits. Redan år 1877 hade den internationella föreningen »Les amies de la jeune fille» (den unga flickans vänner) grundats i syfte att utgöra ett skydd för de unga kvinnor, som söka anställning i utlandet. En annan förening med samma syfte är den engelska National Vigilance Association, grundad 1885.

Men först år 1899 åvägabragtes en internationell organisation, riktad direkt mot den skändliga trafiken. Nämnda år hölls i London den 1:a internationella kongressen för bekämpande af den hvita slafhandeln, och som en följd af denna framlade en 1902 i Paris hållen konferens af ombud för de europeiska ländernas regeringar — med undantag af Balkanhalföns — och för Brasiliens regering ett förslag till internationellt aftal rörande åtgärder till bekämpande af den hvita slafhandeln. Den del af förslaget, som benämnes »Arrangement» ratificerades för Sveriges del 28 oktober 1904 och innehåller en öfverenskommelse om åtgärder — utan hänsyn till landsgränser — mot förbrytare af dylikt slag; om kontrollåtgärder med afseende å unga kvinnors in- och utvandring; om öfvervakande af misstänkta individer vid järnvägs- och ångbåtsstationer; om åtgärder för snabbare samverkan mellan de respektive ländernas myndigheter m. m.

Kongressen i London uppdrog därjämte grundlinjerna till en internationell kamp- och skyddsorganisation, de s. k. Nationalkommittéerna. Sådana ha bildats i de flesta af Europas hufvudstäder samt i Buenos Aires, New York och Alexandria. Deras arbete består dels i att söka förhindra att unga kvinnor falla offer för den hvita slafhandeln, dels uti att söka åstadkomma att de personer, som drifva det skändliga yrket, befordras till straff. Man söker förebygga unga kvinnors utlockande för dåliga syften till främmande länder genom att vid järnvägs- och ångbåtsstationer anbringa varningsplanscher och anslag med adresser

på tillförlitliga personer samt resandehem och hospiz (härbergen) i utlandet; genom att meddela upplysningar om därstädes erbjudna platser och genom att tillhandahålla en på olika språk tryckt »Rådgifvare», en liten bok, som utom råd och praktiska anvisningar för resor innehåller adresser på personer, till hvilka de unga kvinnliga rese-
närerna i brydsamma fall kunna vända sig, samt på »hem» eller hospiz, där genomresande kvinnor med trygghet kunna taga in. *Alla upplysningar och all hjälp lämnas kostnadsfritt.*

Nationalkommittéerna söka äfven att, där så synes lämpligt och möjligt, hjälpa hem unga landsmaninnor, som utomlands sjunkit i osedlighet eller äro i färd med att hemfalla däråt.

I en del länder ha nationalkommittéerna i sitt arbete rönt ett kraftigt bistånd af regeringarna och ha med polisens hjälp lyckats åvägbringa människohandlars befördran till straff.

Den *svenska* nationalkommittén bildades år 1902 och grundade till stöd för sitt arbete föreningen *Vaksamhet*, som konstituerades 1904. Vaksamhet, som har sin centralbyrå i Stockholm, Handverkaregatan 23 A, och en lokalkrets med byrå i Göteborg, Drottninggatan 71, utgör ett led i den internationella organisationen för bekämpande af den hvita slafhandeln och arbetar på sätt som ofvan blifvit angifvet. Föreningens öfverstyrelse utgör svensk nationalkommitté i den internationella organisationen.

I öfverensstämmelse med sina stadgar söker Vaksamhet bland annat »verka för sådan ändring af nu gällande lagbestämmelser, att vid fall af

kvinnas bedrägliga utlockande allmän åklagare må kunna ingripa och straff lättare följa än för närvarande». Men på grund af att i Sverige det i så hög grad önskvärda och nödvändiga samarbetet med myndigheterna ännu icke kommit till stånd, åtminstone ej i nämnvärd grad, har tyngdpunkten af föreningens arbete hittills måst vara förlagd till det *förebyggande* området. Det kommer hos oss närmast an på att söka hindra in- och utländska agenter från att med löften om fördelaktiga platser i utlandet i osedligt syfte locka unga svenskor ur landet, samt att genom oafslutligt meddelande af varningar och upplysningar söka förekomma att svenska flickor i obetänksamhet följa dylika frestare och sålunda själfva medverka till sin ofärd.

Så snart misstänkta annonser eller personer därtill gifvit anledning hafva i tidningarna inryckts varningar; vid järnvägsstationerna ha varningsplanscher och adresser på föreningens byråer och »hem» blifvit anbringade; kostnadsfria upplysningar om platser i utlandet, som erbjudits åt unga svenskor hafva meddelats, och boken »Rådgifvare för unga kvinnor», som på föreningens bekostnad i tusentals exemplar utgifvits, har kostnadsfritt tillhandahållits de unga resenärerna. Vaksamhets centralbyrå i Stockholm har under de snart tio år som förflutit, sedan verksamheten började, varit i tillfälle att meddela råd, upplysningar och hjälp af det ena eller andra slaget åt närmare 2,000 unga kvinnor. I syfte att utbreda kännedom om den hvita slafhandeln och den

kvinnliga emigrationens faror hafva bortåt 300 upplysningsföredrag hållits i städerna och på landsbygden.

En synnerligen viktig länk i Vaksamhets *förebyggande* arbete är det Hem för genomresande unga kvinnor, som 1908 efter mönster af utlandets »Damen- und Mädchenheim» af föreningen grundades i Stockholm och i Göteborg och där unga genomresande kvinnor af hederlig vandel kunna för billigt pris erhålla en god och skyddande bostad. Vaksamhets Hem i Stockholm har under de år som förflutit sedan dess öppnande varit bebodt af mer än 2,000 unga kvinnor — däribland ej så få utländskor — af olika samhällsklasser och representerande olika yrken.

Vaksamhet åtnjuter intet som helst offentligt understöd. Verksamheten, som gifvetvis är förenad med dryga omkostnader, uppehålls endast genom frivilliga gåfvor och medlemsavgifter. Medlem är hvarje *man* eller *kvinn*a, som erlägger en årlig afgift af lägst 2 kr. Ständig medlem är den, som en gång för alla betalar 50 kr.

Kronprinsessan Margareta, som sedan 1908 är Vaksamhets hedersordförande, har med varmt intresse såväl genom ekonomisk hjälp som på annat sätt kraftigt främjat föreningens syfte. Vår nu affidna änkedrottning, som med välvilja omfattade Vaksamhet, har likaledes frikostigt understött arbetet.

Till de unga kvinnor, som tilläfsventyrs ha för afsikt att i främmande land söka sin utkomst, rikta vi följande allvarliga uppmaning:

Antag icke under några förhållanden en genom annons eller genom okänd person erbjuden anställning i utlandet utan att först genom Vaksamhet ha inhämtat säkra upplysningar! Vänd er i god tid till oss, då ju gifvetvis en efterforskning rörande en plats, erbjuden exempelvis i Amerika, England eller Ryssland, ej kan försiggå på endast några dagar. Dylika undersökningar äro dessutom af så ömtålig beskaffenhet, att de personer på platsen, dit vi skriftligen vända oss med våra förfrågningar, måste gå till väga med stor försiktighet och grannlagenhet vid undersökningens verkställande. Därpå följer, att man med bästa vilja ej kan besvara en framställd förfrågan med så stor skyndsamhet, som den frågande ofta fordrar eller önskar.

Trots det, som i olika länder göres för att hämma den hvita slafhandeln, pågår den hemska trafiken ännu alltjämt i oförminskad kraft. Borde vi ej en och hvar, i medvetande om de faror som i berörda hänseende hota äfven vårt land, vara med om att bekämpa detta fruktansvärda onda? Arbetet mot den hvita slafhandeln är icke allenast af djupgående humanitär beskaffenhet; det har därjämte sin *nationella* sida, som ej får förbises. Det är åt *hemmet* vi vilja bevara de unga kvinnor, dem vi söka hindra från att falla offer för den oerhörda rättskränkning, som denna trafik

utgör och detta vårt arbete innebär därför tillika ett arbete för fosterlandet.

Ty det är dock först och sist på de goda hemmen ett lands framtid och styrka beror.

Vaksamhet

Förening för bekämpande af den hvita slafhandeln.

